

GOVERNMENT DIPLOMA IN CO-OPERATION AND ACCOUNTANCY

Sunday, 28th May 2023

(Time : 2.00 p.m. to 5.00 p.m.)

(Maximum Marks - 100)

CO-OPERATIVE BANKING AND CREDIT SOCIETIES

PAPER - VI

(Version - English and Marathi)

- N. B. :** (1) Attempts all questions.
(2) Figures to the right indicate full marks.
(3) English version will be considered as authentic.

1. (A) What do the following abbreviations stands for.

5

- (1) R. T. G. S.
- (2) S. L. R.
- (3) CRISIL
- (4) N. C. D. C.
- (5) D. R. T.

(B) Fill in the blanks.

5

- (1) A Negotiable instrument is a document.
- (2) The Banking Regulation Act of 1949 was made applicable to Co-operative Banks since
- (3) The word "Banco" is derived from language.
- (4) Unit Trust of India was established in the year
- (5) The Commercial Banks are nationalised for the first time in the year.....

(C) State with reasons whether the following statements are true or false.

10

- (1) Land Development Bank provides short term credit for permanent improvement in the agricultural sector.
- (2) The head office of the RBI is at New Delhi.
- (3) There are only two parties to the bill of exchange.
- (4) Urban Co-operative Bank can admit to another Co-operative Society as member.
- (5) Primary Credit Co-operative Societies are working at Taluka level.

2. Write short notes in about 50 words each (any four).

20

- (1) Difference between cheque and bill of exchange.
- (2) Problems of Co-operative Banks.
- (3) Know Your Customers (KYC) norms.
- (4) Types of Bank deposits.
- (5) Section 54 of RBI Act, 1934.

3. Answer in 150 words each. (any three)

30

- (1) Banking and use of Information Technology.
- (2) Explain non-performing assets, reasons for the growth on NPA and remedies on it.
- (3) What is mean by cheque ? Explain in brief it's types and features.
- (4) Discuss BASEL-I and BASEL-II.

4. Answer in 400 words each. (any two)

30

- (1) Explain objectives, functions and problems of District Central Co-operative Bank.
 - (2) Discuss in detail objectives and functions of NABARD.
 - (3) Discuss SARFAESI ACT, 2002.
-

मराठी रूपांतर

सहकारी बँक, संस्था व इतर वित्तीय संस्था

पेपर - ६

- सूचना : (१) सर्व प्रश्न सोडविणे आवश्यक आहे.
(२) उजवीकडील अंक प्रश्नाचे गुण दर्शवितात.
(३) इंग्रजी माध्यमातील प्रश्नपत्रिका अधिकृत समजावी.

१. (अ) पुढील संक्षिप्त रूपे पूर्ण स्वरूपात लिहा.

५

- (१) आर. टी. जी. एस.
(२) एस. एल. आर.
(३) क्रिसील
(४) एन. सी. डी. सी.
(५) डी. आर. टी.

(ब) रिकाम्या जागा भरा.

५

- (१) चलनक्षम दस्तऐवज हे कागदपत्र असते.
(२) बँकिंग रेग्यूलेशन ॲक्ट, १९४९ सहकारी बँकांना साली लागू झाला.
(३) बँको हा शब्द भाषेतून आला आहे.
(४) भारतीय युनिट ट्रस्टची स्थापना या वर्षी झाली.
(५) व्यापारी बँकांचे राष्ट्रीयीकरण प्रथमतः या वर्षी झाले.

(क) खालील विधाने चूक की बरोबर सकारण सांगा.

१०

- (१) भूविकास बँका कृषिक्षेत्रातील कायमस्वरूपी सुधारणांसाठी अल्पकालीन कर्ज देतात.
(२) आर. बी. आय. चे मुख्य कार्यालय नवी दिल्ली येथे आहे.
(३) हुंडीचे केवळ दोन पक्ष असतात.
(४) नागरी सहकारी बँक इतर कोणत्याही सहकारी संस्थेला सभासद म्हणून प्रवेश देऊ शकते.
(५) प्राथमिक सहकारी पतपुरवठा संस्था तालुका पातळीवर कार्यरत असतात.

२. प्रत्येकी ५० शब्दांत टिपा लिहा. (कोणत्याही चार)

२०

- (१) धनादेश व विनिमय पत्र यांच्यातील फरक.
- (२) सहकारी बँकांच्या समस्या.
- (३) ग्राहक परिचय प्रमाणके.
- (४) बँकेतील ठेवीचे प्रकार.
- (५) भारतीय रिझर्व बँक अधिनियम, १९३४ चे कलम ५४.

३. प्रत्येकी १५० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणत्याही तीन)

३०

- (१) बँकिंग आणि माहिती तंत्रज्ञानाचा वापर.
- (२) स्पष्ट करा - अनुत्पादक जिंदगी, अनुत्पादक जिंदगी वाढविण्याची कारणे व त्यावरील उपाय.
- (३) धनादेश म्हणजे काय ? धनादेशाचे प्रकार व त्याची वैशिष्ट्ये थोडक्यात सांगा.
- (४) चर्चा करा - बेसेल-I आणि बेसेल-II.

४. प्रत्येकी ४०० शब्दांत उत्तरे लिहा. (कोणतेही दोन)

३०

- (१) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांचे उद्देश, कार्ये व अडचणी सांगा.
 - (२) नाबार्डची उद्देश आणि कार्ये याबाबत सविस्तरपणे चर्चा करा.
 - (३) चर्चा करा - सरफेसी ॲक्ट, २००२.
-